

รายงานการเข้าร่วมประชุมในงาน 2018 International Broadcasting Co-Production Conference
ณ กรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้

๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๑

โดย

สำนักนโยบายและวิชาการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (วส.)
ส่วนงานเลขานุการ รองประธาน กสทช. พันเอก ดร. นที ศุกลรัตน์

รายงานฉบับนี้เป็นการสรุปสาระสำคัญของการประชุมโดยอ้างอิงเนื้อหาจากการประชุมเท่านั้น ทั้งนี้ รายงานนี้อาจมีการแสดงข้อมูลบางส่วนที่ได้รับจากการประชุมด้วย
ดังนั้น ผู้จัดทำรายงานนี้จึงไม่สามารถยืนยันความถูกต้องของเนื้อหาหรือข้อมูลได้และขอสงวนความรับผิดชอบที่อาจเกิดขึ้น
ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม อันเกิดมาจากการนำรายงานนี้ไปใช้ทุกกรณี

รายงานการเข้าร่วมประชุมในงาน 2018 International Broadcasting Co-Production Conference
ณ กรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้
วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๑

๑. การดำเนินงาน

พันเอก ดร.นที ศุกลรัตน์ รองประธาน กสทช. และบุคลากรจากสำนักงาน กสทช. เข้าร่วมการประชุมในงาน 2018 International Broadcasting Co-Production Conference ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ ณ กรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาความร่วมมือด้าน Co-Production ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ระหว่างทั้งสองประเทศ

๒.๒ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ โดยเฉพาะเรื่องแนวโน้มและแนวทางในการพัฒนาความร่วมมือในการผลิต Content ร่วมกันของทั้งสองประเทศ

๓. รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุม

๓.๑ พันเอก ดร.นที ศุกลรัตน์	รองประธาน กสทช.
๓.๒ น.ส. นงลักษณ์ วัชรเกียรติพงษ์	เลขานุการประจำ รองประธาน กสทช.
๓.๓ นายพสุ ศรีหิรัญ	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและวิชาการกระจายเสียงและโทรทัศน์
๓.๔ น.ส.สกลกฤตา ลิ้มปิสวัสดิ์	สำนักการต่างประเทศ

๔. สาระสำคัญของการประชุม

การประชุม 2018 International Broadcasting Co-Production Conference จัดโดย Korea Communications Commission (KCC) ซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแลกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมของประเทศเกาหลีใต้ กับ Korea Information Society Development Institute (KISDI) ซึ่งเป็นหน่วยงานด้านการวิจัยการพัฒนาทางสังคมของประเทศเกาหลีใต้

การประชุมในครั้งนี้ผู้จัดงานได้เชิญผู้แทนของประเทศต่างๆ ที่เป็นเป้าหมายของรัฐบาลเกาหลีใต้ที่ต้องการจะส่งเสริมความสัมพันธ์ในการร่วมมือการผลิตเนื้อหาอาหารรายการ (Co-Production) ได้แก่ ประเทศไทย ประเทศจีน ประเทศอินเดีย ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศเวียดนาม และประเทศมองโกเลีย เข้าร่วมประชุม และแลกเปลี่ยนประสบการณ์

การประชุมครั้งนี้แบ่งออกเป็น ๔ ช่วง ช่วงแรก โดยเริ่มจากพิธีเปิดการประชุมที่ได้มีการมอบรางวัลกับผู้ผลิตที่ประสบความสำเร็จจากโครงการสร้างความร่วมมือผลิตเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศต่างๆ ต่อจากนั้นเข้าสู่ช่วงที่สอง คือ การกล่าวสุนทรพจน์จากประเทศที่เข้าร่วม โดยประเทศไทย รองประธาน กสทช. พันเอก ดร. นที ศุกลรัตน์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการผลิตเนื้อหาอาหารรายการที่สร้างสรรค์และน่าสนใจในยุคที่มีการแข่งขันรุนแรงในอุตสาหกรรมโทรทัศน์ และมองว่าสำหรับประเทศไทยแล้วเนื้อหาอาหารรายการของประเทศเกาหลีใต้มีความน่าสนใจ และที่ผ่านมารายการจากประเทศเกาหลีใต้ได้รับการตอบรับอย่างดีจากคนไทย ดังนั้น โครงการความร่วมมือผลิตรายการระหว่างประเทศไทยและประเทศเกาหลีใต้ก็น่าจะเป็นโครงการที่จะประสบความสำเร็จอย่างดี

กล่าวคือ กิจกรรมโทรทัศน์ของประเทศไทย ภายหลังจากการเปลี่ยนผ่านจากระบบแอนะล็อกไปสู่ระบบดิจิทัล สภาพตลาดของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ภาพออกอากาศโทรทัศน์ผ่านระบบ Terrestrial มีมูลค่าอยู่ที่ ๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา จากการใช้จ่ายในการโฆษณาในโทรทัศน์ในแต่ละปี ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ามีธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องอีกมากมายในแพลตฟอร์มอื่น นอกจากนี้ รายการโทรทัศน์ของไทยได้นำรายการโทรทัศน์มาจากประเทศเกาหลีใต้ ในหลายรูปแบบ อาทิเช่น Korea Drama, Korea Variety Show และ Korea Reality Show ซึ่งเป็นทั้งในรูปแบบ Original Content มาใส่ subtitle หรือเสียง และ ในรูปแบบ Format Program ซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากจากผู้ชมชาวไทย ทางสำนักงาน กสทช. เล็งเห็นความตั้งใจของทางประเทศเกาหลีใต้ ตลอดจนความสามารถของผู้ผลิตรายการเกาหลีและมุ่งหวังที่จะได้มีความร่วมมือในการผลิต Content ร่วมกัน

หลังจากการกล่าวสุนทรพจน์จากประเทศต่างๆ แล้วเสร็จ จึงได้เข้าสู่ช่วงที่สาม ของการนำเสนอข้อมูล และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้แทนจากประเทศต่างๆ ที่เข้าร่วมในการประชุมครั้งนี้ โดยแบ่งออกเป็นสอง ช่วง ช่วงแรกจะเป็นช่วงที่เน้นเรื่องการนำเสนอความเปลี่ยนแปลงของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และแนวโน้มการรับชมเนื้อหาอาหารรายการของประเทศต่างๆ และช่วงที่สองจะเน้นเรื่องของเทคโนโลยีใหม่ ตลาดและการร่วมมือการผลิตเนื้อหาอาหารรายการ ซึ่งเนื้อหาของการประชุมทั้งหมดสามารถสรุปได้ดังนี้

ในยุคปัจจุบันช่องทางในการรับข้อมูลข่าวสารและความบันเทิงของประชาชนมีหลากหลายมากขึ้น จากเดิมที่มีเพียงวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ที่เป็นช่องทางหลัก แต่ปัจจุบันช่องทางในการรับข้อมูลข่าวสารและความบันเทิงกำลังจะเคลื่อนไปสู่การรับผ่านทางโครงข่ายอินเทอร์เน็ต โดยแนวโน้มการเจริญเติบโตของการรับชมเนื้อหาอาหารรายการผ่านทางอินเทอร์เน็ตมีแนวโน้มเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว

Yu-Chuang Kuek ผู้แทนของ Netflix ซึ่งเป็นผู้ให้บริการดูหนังผ่านทางอินเทอร์เน็ตอันดับหนึ่งของโลก นำเสนอว่าปัจจุบัน Netflix เข้าไปให้บริการแล้วมากกว่าร้อยประเทศทั่วโลก และในทุกประเทศที่เข้าไป

ให้บริการ ทิศทางการเจริญเติบโตก็อยู่ในทิศทางที่ดี ซึ่งกลยุทธ์ของ Netflix เอง พยายามที่จะเข้าไปให้บริการ โดยปฏิบัติตามกฎระเบียบของภาครัฐที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมุ่งเน้นที่จะให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงเนื้อหาทั้งในเชิงค่าบริการที่เหมาะสม และเนื้อหารายการที่ง่ายในการเข้าถึง อาทิ มีตัวอักษรคำแปลให้เป็นภาษาถิ่น เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว Netflix ยังให้ความสำคัญต่อการร่วมผลิตกับผู้ประกอบการของประเทศต่างๆ และเมื่อผลิตเสร็จแล้ว Netflix ยังนำเนื้อหารายการดังกล่าว นำเสนอผ่าน Netflix ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกอีกด้วย

ดังนั้น การร่วมมือการผลิตเนื้อหารายการ (Co-Production) จึงถือได้ว่าเป็นทิศทางของการพัฒนาเนื้อหารายการในปัจจุบัน ในมุมมองของผู้ประกอบการโทรทัศน์รายเดิมจึงจำเป็นต้องลงทุนหรือผลิตเนื้อหาที่แปลกใหม่เพื่อแข่งขันกับผู้ประกอบการที่อยู่ภายในอุตสาหกรรมเดียวกัน และผู้ประกอบการที่เข้ามาใหม่เช่น Netflix การร่วมมือการผลิตเนื้อหารายการ (Co-Production) ระหว่างประเทศ จึงน่าจะเป็นแนวทางหนึ่งในการได้มาซึ่งเนื้อหารายการที่แปลกใหม่และสร้างสรรค์

อันเนื่องมาจากนโยบายในการใช้การส่งออกรายการโทรทัศน์เป็นนโยบายหลักในการเผยแพร่วัฒนธรรม ทำให้ประเทศเกาหลีใต้ถือได้ว่าเป็นหนึ่งในประเทศที่มีอุตสาหกรรมการผลิตเนื้อหารายการทางโทรทัศน์ที่เข้มแข็ง “Hallyu” หรือวัฒนธรรมเกาหลี เข้าไปแทรกซึมในประเทศต่างๆ ทั่วโลกตั้งแต่ช่วง 1990s ไม่ว่าจะเป็นสหรัฐอเมริกา จีน ยุโรป หรือแม้แต่ไทยเองก็ตาม

ที่ผ่านมาประเทศไทยนำเข้าเนื้อหารายการจากประเทศเกาหลีใต้ในสองรูปแบบ ๑) การซื้อลิขสิทธิ์รายการเข้ามาเผยแพร่ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นละครหรือซีรีส์ เช่น Oh My Venus, Descendent of the Sun ที่ประสบความสำเร็จในการออกอากาศที่ช่อง ๗ หรือ แดจังกึม, จองฮี ที่ประสบความสำเร็จในช่อง ๓ เป็นต้น ๒) การซื้อลิขสิทธิ์รายการ (Format) เพื่อมาสร้างรายการที่เหมาะสมกับประเทศไทย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นรายการเกมส์โชว์ อาทิ The Mask Singer ที่ซื้อโครงต้นฉบับมาจาก The King of Mask Singer ที่ประสบความสำเร็จอย่างมากของช่อง Workpoint เป็นต้น

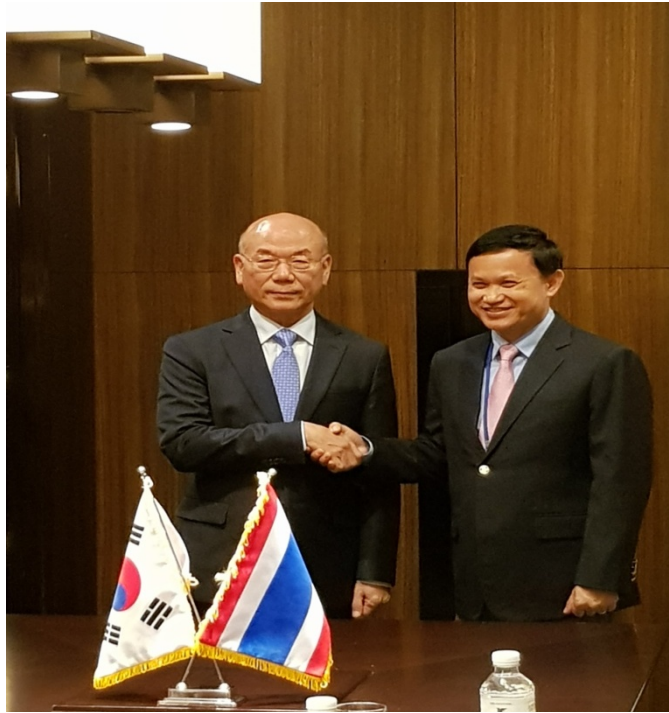
สำหรับรายการที่ร่วมผลิตระหว่างประเทศไทยกับประเทศเกาหลีใต้ในปัจจุบันยังมีจำนวนไม่มากนัก และยังไม่ค่อยได้รับการตอบรับจากตลาดมากเท่ากับการซื้อลิขสิทธิ์ หรือซื้อรายการมาผลิตใหม่ แต่อย่างไรก็ตาม มีโครงการความร่วมมือเพื่อการผลิตรายการที่ประเทศเกาหลีใต้ทำกับหลายประเทศที่ประสบความสำเร็จมาแล้ว หลายโครงการโดยเฉพาะในประเทศอินเดีย และประเทศจีน

ความร่วมมือระหว่างรัฐบาลในการส่งเสริมโครงการสร้างความร่วมมือในการผลิตรายการ (Co-Production) นอกจากจะเป็นประโยชน์โดยตรงกับผู้ประกอบการในการสร้างเนื้อหารายการที่สร้างสรรค์และแปลกใหม่แล้ว ยังถือได้ว่าเป็นการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างกันอีกด้วย หากพิจารณาว่าปัจจุบันวัฒนธรรมเกาหลีเข้ามามีอิทธิพลในสังคมไทยมากเช่นไร โอกาสที่วัฒนธรรมไทยจะเข้าไปสู่สังคมเกาหลีผ่านโครงการสร้างความร่วมมือในการผลิตรายการ (Co-Production) น่าจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในอนาคตเช่นกัน

รูปที่ ๑ รองประธาน กสทช. พันเอก ดร. นที ฯ กล่าว Keynote Speech ในงาน

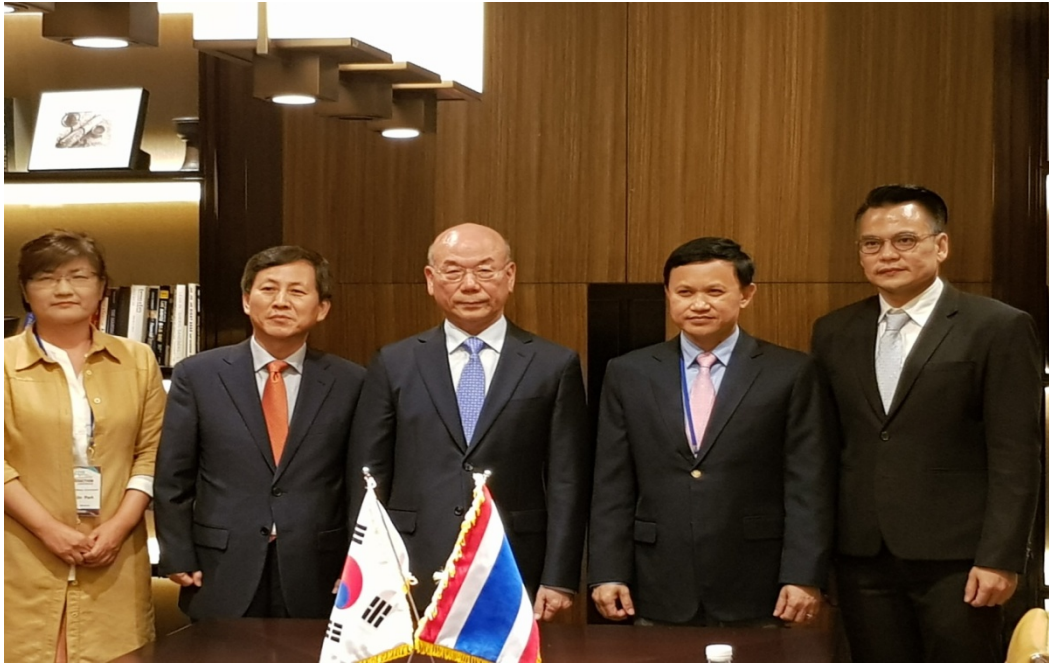
ช่วงที่สี่ การประชุมหารือ **Bilateral Meeting** กับ Chairman Lee Hyo Seong : ประธาน Korea Communications Commission (KCC) พร้อมด้วย Mr. Han Yeol Yang : Director – General of Broadcasting Infrastructure Bureau และ Mrs. Myung – Jin PARK : Director Broadcasting Contents Cooperation Team เพื่อหาแนวทางร่วมมือและต่อยอดความสำเร็จในการผลิต Content ร่วมกัน ซึ่ง ประธาน KCC มีความสนใจและอยากทราบแนวทางที่ไทยสามารถพัฒนา Content ให้เป็นที่นิยมในตลาด South East Asia โดยพันเอก ดร. นที ฯ ได้อธิบายว่า โครงข่ายในระบบ Terrestrial ของไทยมีกฎ Must Carry rules ที่เป็นตัวผลักดันทำให้ Content ในช่องรายการของโทรทัศน์ที่แพร่ภาพผ่านระบบ Terrestrial จะต้องได้รับการแพร่ภาพไปใน platforms อื่นๆ ด้วย อาทิเช่น Pay TV, Cable TV จึงเป็นผลให้ Content ของไทยได้รับการนิยมอย่างมาก นอกจากนี้ ทางประธาน KCC มีความสนใจที่จะร่วมทำรายการ Reality Show, Drama และ Documentary ร่วมกัน

รูปที่ ๒ รองประธาน กสทช. พันเอก ดร. นที ๗ และประธาน KCC Chairman Lee Hyo Seong

รูปที่ ๓ รองประธาน กสทช. พันเอก ดร. นที ๗ ระหว่างการหารือร่วมกับคณะ KCC

รูปที่ ๔ รองประธาน กสทช. พันเอก ดร. นที ฯ ภายหลังการหารือร่วมกับคณะ KCC

รูปที่ ๕ นายพสุ ศรีศิริธัญ นำเสนอในหัวข้อ Status of Thailand's Broadcasting Industry

๕. สรุปผลการดำเนินงาน

การประชุมในครั้งนี้ ทำให้ได้เรียนรู้แนวทางที่ประเทศเกาหลีใต้ ดำเนินการเพื่อให้วัฒนธรรมของตน แทรกซึมและเข้าถึงประชากรในทุกมุมโลก ผ่านกระบวนการผลิตอาหารรายการร่วมกันกับประเทศต่างๆ และผ่านช่องทางการแพร่ภาพที่หลากหลาย ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจอื่นๆ ของประเทศเกาหลีใต้ การมีแนวทางร่วมกันระหว่างไทยและเกาหลีใต้ในการสร้างและผลิตอาหารรายการร่วมกันในลักษณะต่างๆ จะทำให้เป็นอีกวิธีการที่วัฒนธรรมไทยจะได้เผยแพร่ไปสู่ประเทศต่างๆ และยังส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมอีกด้วย การที่สำนักงาน กสทช. ได้มี MOU ร่วมกันกับ KCC เมื่อปี ๒๐๑๗ แล้วนั้น ในปี ๒๐๑๘ สำนักงาน กสทช. ควรผลักดันให้มีความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม อาทิเช่น การจัด Business matching ระหว่างบริษัทผลิตรายการ ช่องรายการของทั้งสองประเทศ รวมไปถึงการสนับสนุนงบประมาณ หรือผลักดันการลดอัตราภาษี ตลอดจนการช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ต่อการผลิตอาหารรายการร่วมกันของทั้งสองประเทศ